

Knut Bjørn Lindkvist, Honningsvåg 1. september 2018

Nordkapp bør reguleres til et reiselivsmål som baserer seg på større konkurranse og uten monopol.

I om lag 90 år har Nordkapp vært regulert som monopol dominert av en aktør, Nordkaps Vel a/s med ulike eiere og samarbeidspartnere gjennom årene. Denne monopolsituasjonen er en meget uheldig konsekvens av tidligere statlig intervensjon. Denne situasjonen bør opphøre fordi den har vært skadelig for reiselivet til Nordkapp og Finnmark. Veksten i turisttrafikken har stagnert og Nordkapp-produktet har vist seg lite innovativt. Dessuten er det ikke usannsynlig at uheldige sosiale relasjoner blir resultatet, selv om de skulle være «lovlige»..

Fra 2019 er monopoliet i prinsippet opphevet, og det er bare Nordkapp kommune, sammen med grunneier FEFO som kan bidra til at monopoliet fortsetter. Mens det var statlige institusjoner (Departement og Statens Skoger) som tidligere presset fram slike løsninger, vil det være paradoksalt om det nå er en Finnmarksinstitusjon og vår egen styringsinstitusjon som nå fortsetter den uheldige praksisen. Det bør derfor ikke skje.

I utgangspunktet skal selvfølgelig juridiske avtaler og prosedyrer følges, men også med et slikt utgangspunkt har kommunen stor handlingsfrihet som nå kan benyttes. I praksis bør derfor etter min mening følgende kommentarer være relevante:

Nordkapp-fjellet er en naturressurs som må komme alle næringsaktører i Nordkapp kommune til gode. Det betyr at verdikjeden **fram til Nordkapp** må kunne høste maksimalt av verdiskapingen. *Verdiene vil da akkumuleres i nærområdet, gi grunnlag for enda større verdiskaping og flere arbeidsplasser her og økt skatteinngang for Nordkapp kommune.* Praksis de siste 20 år har derimot vært at store pengesummer (høyst sannsynlig mye mer enn 400 millioner) er drenert ut av kommunen. De som har betjent området som monopolist har for lengst høstet hva som må kalles «superprofitt».

Samtidig må infrastrukturen på Nordkapp være av høy kvalitet. Dette vil en oppnå ved å legge opp til noe større konkurranse på Nordkapp, samtidig som lokale tilbydere slipper noe mer til. Lokale og regionale produkter som inkluderer opplevelsen på Nordkapp, og som konkurreres fram av noen flere aktører, vil bidra til kvalitetsheving over hele verdikjeden, også på Nordkapp.

Resultatet vil være større grad av innovasjon, større nyskaping også på Nordkappfjellet, og som sagt større lokal skatteinngang. Resultatet vil også være opphør av den stagnasjonen som Nordkapp-plataet har opplevd over de siste 20 år.

For å få til denne utviklingen har jeg følgende kommentarer til det framlagte planutkastet.

1. Nordkapp-plataet bør defineres som friluftsområde, i tråd med forslaget fra Finnmark fylkeskommune i den første høringen. Fastsettelse av denne statusen er i tråd med oppfatninger fra alle statlige (departement og Sivilombudsmannen) institusjoner i løpet av de siste ti-årene (seinest i 2011 fra Miljøverndepartementet), men også fra advokatene til kommunenes sentralforbund i 2013. Konsekvensen for kommunen er betydelige. For det første vil en mulig seinere ekspropriasjon bli billigere, selv kjøp i dag vil sannsynligvis bli billigere.

Nordkapp kommune bør i forlengelsen av et slikt plantiltak kjøpe Nordkapp. Dermed kan kommunen være innkrever av friluftsavgiften til Nordkapp. Denne innkrevingen kan gi store inntekter selv med relativt beskjedne adgangsavgifter. Jeg har tidligere hevdet at med 50 kroner pr person vil inntekten med et snitt på 300000 besøkende pr år gi 15 millioner i inngangspenger. Denne praksis hindrer ikke at eier av andre attraksjoner kan ta seg betalt slik de måtte mene de har anledning til, men da direkte ved inngangen for eksempel til Nordkapphallen slik Sivilombudsmannen har krevd i 1992 og 1999.

2. Nordkapp-hallen må ikke utvides.

Planen viser til en mulig utvidelse av Nordkapphallen. Dette må ikke skje. Det er større variasjon som er målet og flere aktører som kan bidra med nye tanker og tiltak. I stedet bør dagens Nordkapphall prøves utnyttet, og man bør åpne igjen det som var tenkt som den store attraksjonen, Grotten.

I stedet slutter jeg meg til forslaget fra Nordkapp Turlag som foreslår etableringen av et servicebygg i den sørlige enden av parkeringsplassen med toaletter og et «tilfluktsbygg» for noen hundre personer ved storm, ved vinter og ved stenging av Nordkapphallen(slik dagens eiere av hallen har antydnet flere ganger).

3. Parkeringsinnkrevingen må overtas av kommunen, følge lokale parkeringsregler og styrke lokalt næringsliv i kommunen for øvrig.

Praksis i dag på parkeringen er meget skuffende, parkeringsplassen har utviklet seg til campingplass. Ved ankomst stimuleres til camping for 100 kroner pr ny overnatting. Billetten er ikke påført organisasjonsnummer (pr 1. september) eller merverdiavgift. Men uansett mulig ulovlig praksis i dag, er camping en oppgave for framtidig eier av Nordkapp-plataet, dvs Nordkapp-kommune.

Parkeringen må etableres med time-parkering slik at det ikke stimuleres til langparkering. Langparkering kan for eksempel ha skadelige natureffekter (bla vardebygging) på Plataet og dermed motvirke påbud i Nordkapploven av 1929.

Utover disse anmerkninger slutter jeg meg til det innsendte forslaget fra Nordkapp og Omegn turlag.

Med vennlig hilsen

Knut Bjørn Lindkvist,

Honningsvåg 1. september.